

gen gennem dette Forslag, saa vil dette efterhaanden ske, saa vil der være gjort en væsentlig Tjeneste mod Smaafolk, og det vil først og fremmest være den sikreste Veie til, at vore Udgifter til Fattigvæsenet gaar ned. Nu findes der en mærkbarlig stor Misbrug af en aldeles uberegnelig stor Kapital, nemlig af Vres- og Ansvarsskjølelsen. Kaste de en Mand ind i Fattighuset, stundom paa Trods, medens umiddelbar eller anden Hjælp kunde være tilstrækkelig til at fri ham derved, saa offre de ofte — ikke altid, men ofte — den i Familien boende Vre- og Ansvarsskjølellige overfor dens Forpligtelse til at gjøre sit Bedste til selv at holde sig oppe; hvad man herved offerer i Henseende til Selvhjælp, det er ikke til at omsætte i Kapital. Det er det, vor Lovgivning gjør. For hvert Individ man behandler saaledes, ødelægger man en uberegnelig Kapital af personlig Vre- og Ansvarsskjølelse, medens man hæver og støtter denne ved det frivillige Fattigvæsen. Der vil derved spares en Sum, som ikke mathematisk kan beregnes med Facit, men det vil være en saa betydelig Sum, at det selv pekuniært taget vil blive det kommunale Fattigvæsen i Landet til ubodelig Gavn. Det vil tillige være retfærdigt, billigt og velgjørende for dem, som have med disse Forhold at gjøre, besparende for Kommunekassen, og det er et Formaal, som det dog er værd at opnaa, og værd at arbejde for at søge gennemført. Stulle vi imidlertid samle os om dette som det attraaede Formaal for Lovforslaget, tror jeg, at det ogsaa af praktiske Hensyn er nødvendigt at omforme § 1 saaledes, at Bestyrelsesområdet for de Fattiges Kasse falder sammen med det almindelige kommunale Omraade. — Hvad § 2 angaar, saa opstiller den som Understøttelseskassens Indtægter, for det Første: Gaver, som indkomme gennem de i Kirkerne opstillede Bøsser. De ærede Forslagsstillere ere her gaaede ud fra, at der i Kirkerne ikke fremcættes andre Bøsser end dem, som efter Loven afgive deres Indhold til de Fattiges Kasse; men dette er, som man vil vide, slet ikke Tilfældet her i Kjøbenhavn. Her er der jo en Mangfoldighed af Bøsser, en Ordning i det Hele taget, som vistnok ogsaa kunde trænge til Lovgivningsmagtens Medvirkning, for at faa den affattet vistnok i Alles sande Interesse. Altsaa, for Kjøbenhavn passer det jo slet ikke; men desværre, det passer heller ikke for Landet og Kjøbstæderne; have Forslagsstillerne antaget det, have de misforstaaet Sagen. Det var sikkert Meningen, den Gang Loven af 1856 kom ud, som det ogsaa udtrykkes i Motiverne til Lovforslaget, at man vilde have disse Bøsser eller

Tabler affastede, for at Velgjørenheden kunde samles i eet Leie, altsaa sigtende paa de Formaal, som Loven havde. Det var Bestemmelsen, Dristet og Meningen at faa Bøsserne omkring i Landets øvrige Menigheder til at blive saadanne Bøsser, som afgave deres Indhold til de Fattiges Kasse. Saavidt jeg hukker, havde vi en Kollekt til Helsingørs Hospital, og for Kjøbenhavn havde vi en Kollekt Nytaarsdag til Opfostringshuset. I længere Tid virkede man fra Rigsdagens Side, i Forening med Regjeringen, for at faa disse Bøsser i Kirkerne affastede. Jeg erindrer ikke i dette Dieblit, hvorledes det gik med Helsingørs Hospital, hvem der kom til at betale dertil, men til Opfostringshuset betaler nu Staten. Vi finde aarlig paa Finantsloven under Indenrigsministeriet Konto IV. A. 2,600 Kr. til Afsløsning for den Table, der Nytaarsdag blev ombaaret til Fordel for Opfostringshuset. Og hvorfor skete nu dette? Det skete, for at Velgjørenheden i disse Menigheder kunde samle sig i eet Leie henimod de Fattiges Kasse. Hele denne Betragtning, som i flere Aar var oppe paa forskjellig Maade, og som vi vandt Seir med fra Rigsdagens Side, har den nuværende Kultusminister flaaet ihjel. Jeg skal ikke komme videre ind paa det, men jeg vil kun sige: Dersom de Herrer vilde tage, et blot vor Lovgivning eller Mangel paa Lovgivning i de sidste Aar for sig, men ogsaa tage for sig vor Administration i forskjellige Retninger — og vi sidde jo her ogsaa for at kontrollere Administrationen ud til Fingerpidjerne — vilde De sikkert utvivlsomt paa ethvert Ministeriums Omraade opdage mange mærkelige Ting, hvor man, paa Trods af den Lantegang og de Bestemmelser, som tidligere ere blevne afgjorte i skjøn Forening mellem Rigsdagen og Regjeringen, laver helt om under den nye Tids Udvi-ling under hvilken vi leve. Jeg skal ikke komme dhybere ind paa det, men kun bemærke, at Ministeren har nu ved en Resolution eller Anordning, det er mig temmeligt ligegyldigt, hvad det kaldes, bestemt, at der Nytaarsdag, efter at Præsten paa passende Maade har formanet Menigheden til at tænke paa Ministerens Ordre, skal frembæres en Kollekt, enten ved Fremcættelsen af en Bøsse eller paa anden Maade, til Fordel for det danske Bibleselskab. Diemedet er godt nok, og jeg vil slet ikke sige, at Kirken er det mest upassende Sted dertil, det kan jo ske der paa anden Maade, men det forekommer mig, at det efter hvad der tidligere er foregaaet med Hensyn til Bøsser, og i en Tid som denne, hvor Trangen til enhver Dre er saa stor for